

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **L. K.**, zast. Mgr. Kateřinou Tomáškovou, advokátkou, se sídlem Heršpická 813/5, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2015, č. j. KrÚ 73941/2015/ODSH/14, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 12. 7. 2016, č. j. 52 A 117/2015 - 74,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Městský úřad Svitavy, odbor dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 19. 6. 2015, č. j. 34651-15/OD-onp/1883-2015, zamítl podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), žalobcovy námitky proti provedení záznamu bodů v registru řidičů a provedený záznam potvrdil.

[2] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl.

[4] Dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně nepochybil, shledal-li námitky žalobce nedůvodnými a zamítl je; z toho důvodu žalovaný rovněž správně zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[5] Krajský soud nepřisvědčil žalobci, který namítal, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť mu nepředcházelo řízení ve věci zapsání bodů, žalobci nebylo v dané věci sděleno obvinění, ani tyto body nebyly uvedeny na pokutových blocích, z důvodu, že takový procesní postup zákon nevyžaduje. Neshledal důvodnou ani žalobní námitku, že provedením zápisu do registru řidičů byl porušen princip „*ne dvakrát v téže věci*“. Nepřisvědčil ani žalobcově argumentaci, že správní orgán prvního stupně opomněl v jeho případě aplikovat zásadu retroaktivity ve prospěch přestupce a vymazat 1 bod za přestupek ze dne 12. 1. 2011. Krajský soud shledal nedůvodnou i námitku, že na základě analogie s trestněprávní úpravou měl správní orgán prvního stupně zahladit či vymazat některé z bodů připsaných žalobci záznamy staršími tří let. Nakonec krajský soud odmítl také žalobcovu obecně pojatou argumentaci týkající se neudržitelnosti systému bodového hodnocení.

III.

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek v plném rozsahu zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel má konrétně za to, že se krajský soud dostatečně nevypořádal s jeho argumentací týkající ústavní nekonformnosti bodového systému; poukázal totiž toliko na jazykový výklad zákona. Krajský soud se rovněž nezabýval žalobní námitkou, v níž stěžovatel vyjádřil nesouhlas se závěry obsaženými v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 114/2015 – 55, týkajícími se principu „*ne dvakrát v téže věci*“. Krajský soud se nevěnoval ani námitce, že princip retroaktivity ve prospěch přestupce se uplatní i na přestupek pravomocný před účinností novely zákona o silničním provozu č. 133/2011 Sb. (dále jen „novela zákona o silničním provozu“), jak stěžovatel dovozoval z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2015, č. j. 62 A 65/2013 – 37. Krajský soud přehlédl i skutečnost, že ačkoliv se přestupek spojený se záznamem bodů stal pravomocným před lety, tak záznam bodů se z trestního hlediska stává pravomocným teprve ex post po letech dosažením 12 bodů, protože až tímto okamžikem začíná tento před lety přidělený záznam bodů fakticky působit jako trest. Také námitku, v níž stěžovatel na podkladě rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2015, č. j. 30 A 63/2013 – 65, uváděl, že v jeho případě měly být některé z bodů spolu s příslušným přestupkem zahlazeny z důvodu aplikace trestní zásady zahlazení trestu, krajský soud podle stěžovatele řádně nevypořádal.

V uvedeném stěžovatel spatřuje vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů.

[8] Stěžovatel dále namítá nezákonnost napadeného rozsudku z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Poukazuje přitom na to, že krajský soud posuzoval žalobní argumentaci pouze podle jednoduchého psaného práva a nikoliv podle právních principů a ústavního práva. Vyjadřuje se rovněž k problematice retroaktivity ve prospěch obviněného z přestupku a k možnému využití principu zahlazení trestu jako principu trestního práva v právu přestupkovém.

IV.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že setrvává na svých závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí a ztotožňuje se se závěry krajského soudu; navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval námitku uplatněnou s poukazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí soudu, že by se jí Nejvyšší správní soud musel zabývat i tehdy, pokud ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud rovněž zdůrazňuje, že s tímto kasačním důvodem je nutno zacházet obezřetně, neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen, což není v zájmu ani účastníků řízení, ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení před správními soudy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25).

[14] Z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel spatřuje napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

[15] Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52) nebo v

nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74). Soudy však nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Podstatné je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí věnoval všem stěžejním námitkám účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 - 33).

[16] Uvedeným kritériím napadený rozsudek vyhověl. Krajský soud výstižně popsal skutkový stav věci, stanoviska účastníků řízení a předestřel relevantní a ucelené právní závěry, kterými stěžejní žalobní argumentaci vypořádal. Ostatně stěžovatel proti výkladu podanému krajským soudem v kasační stížnosti obsáhle brojí a na více místech s ním polemizuje, což by v případě chybějících důvodů prakticky nebylo možné. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku přitom nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, nebo ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 As 179/2016 - 37).

[17] S ohledem na výše uvedené nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit žádné ze stěžovatelových námitek týkajících se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, jak byly vymezeny v odst. [7]. Krajský soud se neopomněl vyjádřit k žalobní námitce týkající se ústavní nekonformnosti bodového systému, neboť na str. 11 uzavřel, že „*námitky o neudržitelnosti bodového hodnocení jsou pro posouzení věci irelevantní*“. Skutečnost, že tuto žalobní námitku shledal krajský soud nedůvodnou, lze ostatně dovodit z textu napadeného rozsudku, neboť v něm z úpravy týkající se bodového systému obsažené v zákoně o silničním provozu vychází. Rovněž žalobní bod, v němž stěžovatel polemizoval se závěry týkajícími se principu „*ne dvakrát v téže věci*“, uvedenými v již citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, č. j. 6 As 114/2014 - 55, krajský soud vypořádal, a to na str. 8-9 napadeného rozsudku. Krajský soud se na str. 9 věnoval i stěžovatelově námitce, podle níž princip retroaktivity ve prospěch přestupce se uplatní i na přestupek pravomocný před účinností novely zákona o silničním provozu.

[18] Pokud stěžovatel v kasační stížnosti krajskému soudu vytýká i to, že přehlédl skutečnost, že „*[z]atímco přestupek spojený se záznamem bodů se stal pravomocný před lety, tak záznam bodů se z trestního hlediska fakticky stává pravomocný teprve ex post po letech dosažením 12 bodů, protože teprve dosažením 12 bodů začíná tento před lety přidělený záznam bodů fakticky působit jako trest*“, nemůže mu Nejvyšší správní soud přisvědčit. Tuto skutečnost totiž stěžovatel v žalobě vůbec netvrdil. Kasační soud k tomu zdůrazňuje, že v soudním řízení správním vymezuje hranice soudního přezkumu žalobce. Soud není povinen ani oprávněn nahrazovat jeho projev vůle, domýšlet za něj argumenty a vyhledávat na místo něj možné vady napadeného správního či soudního

rozhodnutí, není-li k jejich přezkumu povinen z úřední povinnosti (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78).

[19] Kasační soud nakonec nepřisvědčil stěžovateli ani ohledně namítaného nevypořádání žalobní námitky, v níž stěžovatel na podkladě rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2015, č. j. 30 A 63/2013 – 65, uváděl, že v jeho případě měly být některé z bodů spolu s příslušným přestupkem zahlazeny z důvodu aplikace trestního principu zahlazení trestu. Uvedeným se krajský soud zabýval na str. 10-11 napadeného rozsudku. Skutečnost, že se konkrétně nevyjádřil ke stěžovatelem zmíněnému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, mu nelze klást k tíži, neboť jak výše uvedeno, správní soud není povinen se vypořádat se všemi dílčími žalobními námitkami, pokud se řádně vypořádá se stěžejní žalobní argumentací. Této své povinnosti přitom krajský soud dostál.

[20] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že napadený rozsudek nevykazuje vadu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Nezjistil ani to, že by napadený rozsudek trpěl vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost či jinou vadu řízení před krajským soudem, která by se týkala především porušení procesních ustanovení, jimiž se krajský soud řídil či řídit měl a která by měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[21] Kasační soud tedy uzavírá, že kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn. Zabýval se proto zbylými kasačními námitkami, spadajícími pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s, v nichž stěžovatel namítal, že napadený rozsudek trpí vadou nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Ty však rovněž neshledal důvodnými.

[22] Nejvyšší správní soud předesílá, že správní soudy jsou oprávněny žalobní, resp. kasační, námitky způsobilé k projednání posuzovat v té míře obecnosti, v níž byly formulovány. Míra podrobnosti těchto námitek tedy do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci, resp. stěžovateli, u soudu dostane. Čím je námitka obecnější, tím obecněji k ní může správní soud přistoupit a posuzovat ji (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58).

[23] Stěžovatel v prvé řadě krajskému soudu vytýká, že *„posuzoval žalobní argumentaci podle jednoduchého psaného práva, nikoli dle právních principů a ústavního práva, jak ve své žalobě předestřel žalobce.“* Nejvyšší správní soud v namítaném postupu krajského soudu neshledal pochybení. Správní soudy včetně Nejvyššího správního soudu rozhodují podle „jednoduchého“ práva a nejsou oprávněny zasahovat do působnosti Ústavního soudu, čehož se v podstatě stěžovatel svou žalobou dovolával. Stěžovatel přitom nenamítal zásah do konkrétních základních lidských práv ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), k čemuž by byl Nejvyšší správní soud povinen v rámci kasačního přezkumu přihlédnout. Kasační soud proto neshledal tuto námitku důvodnou a napadený rozsudek z tohoto důvodu nezákonným.

[24] Stěžovatel vyjadřuje nesouhlas i s posouzením, které krajský soud učinil ohledně aplikace zásady retroaktivity ve prospěch obviněného z přestupku. Má za to, že se tento princip uplatní i na přestupek pravomocný před účinností novely zákona o silničním provozu, což dovozuje z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2015, č. j. 62 A 65/2013 – 37.

[25] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, s poukazem na již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 6 As 114/2014 – 55, že: *„[n]ovela zákona o silničním provozu č. 133/2011 Sb. (relevantní část) nabyla účinnosti dne 1. 8. 2011, avšak přestupek žalobce ze dne 12. 1. 2011 byl v té době již pravomocně rozhodnut a bod za něj připsán. Nebyl tedy žádný důvod takový připsaný bod ke dni 1. 8. 2011 či později na základě ustanovení o snížení bodového ohodnocení spáchaného přestupku zakotveného touto novelizací vymazávat či odečítat, neboť jak již uvedeno shora, změna právní úpravy ve prospěch přestupce nebyla dána v době rozhodování o přestupku, nýbrž nastala až po právní moci rozhodnutí o přestupku a po zápisu bodů do registru řidičů.“* Nejvyšší správní soud tomuto posouzení plně přisvědčuje. Co se týče rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2015, č. j. 62 A 65/2013 – 37, na který stěžovatel poukázal, kasační soud dodává, že je mu z vlastní databáze známo, že tento byl napaden kasační stížností, o níž Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 31. 7. 2017, č. j. 5 As 245/2015 – 47. V něm vyslovil závazný právní názor, jímž byl vázán krajský soud v dalším rozhodování, že při záznamu bodů do registru řidičů se ústavní princip podle čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny uplatní toliko v případech, kdy změna zákona v pachatelův prospěch (snížení počtu bodů zaznamenávaných za dané protiprávní jednání) nastala v období mezi spácháním přestupku a okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku. Argumentaci stěžovatele je proto i v tomto případě nutné odmítnout.

[26] Nejvyšší správní soud nakonec nepřisvědčil ani kasační námitce, v níž stěžovatel zřejmě nesouhlasí se závěry krajského soudu ohledně problematiky zahlazení trestu jako institutu práva trestního a jeho využití v právu přestupkovém. Kasační soud se ztotožňuje s posouzením a závěrem krajského soudu, který v napadeném rozsudku uzavřel, že proces odečítání bodů je přímo zakotven v zákoně o silničním provozu, a proto není důvod pro použití analogie podle trestněprávní úpravy. Pokud stěžovatel svou argumentaci opírá o rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 11. 2015, č. j. 30 A 63/2013 – 65, poukazuje kasační soud na to, že v něm krajský soud především zdůraznil, že ačkoliv je záznam bodů v registru řidičů podle § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu považován za „trest“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), jak uvedeno v již citovaném usnesení rozšířeného senátu č. j. 6 As 114/2014 – 55, nelze z této skutečnosti vyvodit povinnost správních orgánů zaznamenávajících body do registru řidičů podle § 123c odst. 1 zákona o silničním provozu bez dalšího automaticky aplikovat všechny zásady, které jsou vlastní trestnímu právu; mělo by se to ale týkat výlučně zásad zakotvených v Listině nebo Úmluvě. S těmito závěry Krajského soudu v Hradci Králové se kasační soud ztotožňuje i v souzené věci a uzavírá, že zahlazení trestu nelze za takovou zásadu považovat; tento

institut je zakotven v trestním zákoníku, nikoliv právním přepisu vyšší právní síly. Pro uvedené je proto třeba odmítnout úvahu stěžovatele, že *„princip zahlazení trestu není analogie trestního práva, ale přímé promítnutí principu trestního práva do práva přestupkového a zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.“*

VI.

[27] Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[28] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. července 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu